

Program Adı

Besin ve Beslenme Bilimleri Yüksek Lisans - 2010

Tezin Adı

Lefkoşa'da Yaşayan Yetişkin Tüketicilerin Besin Güvenliğine İlişkin Bilgi Tutum ve Davranışları

Tezi Hazırlayan

Feriha BALKIR

Danışman

Prof. Dr. Mine YURTTAGÜL

ÖZET

Bu araştırma Lefkoşa'da yaşayan 250 yetişkin tüketicinin besin güvenliği konusunda bilgi ve davranışlarının saptanması amacı ile planlanmış ve yürütülmüştür. Bireylerden anket formu ile yüzyüze görüşülerek bilgi alınmıştır. Bireylerin %59,2'si besin tüketimini etkileyen en önemli faktörün besin güvenliği, %54,8'i ise besin değeri olduğunu düşünmektedir. Besindeki hormon kalıntıları (%23,6) besindeki tarım ilacı kalıntıları (%20,4) ve mikrobiyal bulaşma (%20,4) insan sağlığı üzerinde en zararlı etkiye sahip maddeler olarak belirtilmiştir. Erkeklerin kadınlara oranla daha az sayıda besin kaynaklı hastalıklara neden olan bakteri adı bildiği saptanmıştır ($p < 0.05$). Cinsiyet, eğitim seviyesi ile besin kontaminasyonuna neden olan metal adı bilme arasındaki fark da istatistiksel olarak önemli bulunmuştur ($p < 0.05$). Eğitim seviyesi yükseldikçe besin kontaminasyonuna neden olan metal adı bilme oranı da artmaktadır. Kadınların sağlığa zararlı olarak değerlendirdikleri gıda katkı maddesi sayısı erkeklerden daha fazladır ($p < 0.05$). Eğitim düzeyi yükseldikçe, gıda katkı maddelerini sağlığa zararlı olarak değerlendirme oranı da artmaktadır ($p < 0.05$). Cinsiyet ve yaşa göre etiket okuma durumu arasında istatistiksel olarak önemli bir fark bulunmazken ($p > 0.05$), eğitim seviyesine göre etiket okuma durumu arasında istatistiksel olarak önemli bir fark olduğu saptanmıştır ($p < 0.05$). Bireylerin besin güvenliği konusunda ulaşabildikleri en güvenilir kaynakların başında diyetisyen (%72,0) ve doktor (%42,8) gelmektedir. Besin güvenliğinin sağlanmasında devlet en büyük sorumlu olarak görülmektedir. Bireylerin son 5 yıl içerisinde güvenliğinden endişe ederek tüketimini azalttıkları veya tüketmedikleri ürünlerin başında sakatat, salam, sosis, meşrubat et, tavuk suyu, donmuş gıda, cips, çikolata, hazır çorba, hazır gıdalar, şekerleme gibi ürünler gelmektedir.

Anahtar Kelimeler:Tüketici, besin güvenliği, bilgi, davranış.